

DOI: <https://doi.org/10.32782/2524-0072/2024-68-189>

УДК 339.5.339.9

ПОСТКОЛОНІАЛЬНА МІЖНАРОДНА ТОРГІВЛЯ ЯК ТРИГЕР НЕРІВНОСТІ ТА ПІДРИВУ ГЛОБАЛЬНОЇ БЕЗПЕКИ

POSTCOLONIAL INTERNATIONAL TRADE AS A TRIGGER OF INEQUALITY AND UNDERMINING OF GLOBAL SECURITY

Сохацький Олександр Юрійович

доктор філософії,
докторант кафедри міжнародних економічних відносин,
Західноукраїнський національний університет
ORCID: <https://orcid.org/0000-0001-8735-866X>

Sokhatskyi Oleksandr
West Ukrainian National University

У статті показано вплив постколоніальної практики міжнародної торгівлі на економічну нерівність, що в останні роки досягла вражаючих розмірів не тільки у колишніх колоніях, але й у розвинутих країнах Заходу, зокрема США, ставши тригером підриву глобальної безпеки. Використано основні ідеї постколоніального аналізу для критичного осмислення наслідків лібералізації міжнародної торгівлі для безпеки країн, що розвиваються, та в цілому глобальної безпеки. Актуальність цих досліджень загострилася під час російсько-української війни, яку більшість дослідників називають першою колоніальною війною XXI століття. Запропоновано міжнародним організаціям, зокрема СОТ, моніторити торговельні угоди щодо недопущення асиметричної односторонньої вигоди розвинутих країн що призводить до поглиблення нерівності.

Ключові слова: постколоніальна міжнародна торгівля, міжнародні економічні відносини, глобальна нерівність, глобальна безпека.

The article shows the impact of postcolonial practices of international trade on economic inequality, which in recent years has reached impressive proportions not only in former colonies, but also in developed Western countries, in particular the USA, becoming a trigger for the undermining of global security. There is an increase in subsidies, increased export controls and the introduction of investment restrictions due to the digital, debt and payment fragmentation of the countries of the world, which in turn deepens inequality, especially in former colonies. The colonial past continues to influence modern economic structures, contributing to inequalities between metropolises, former colonies and developing countries. These inequalities are manifested through unfair trade agreements, financial and economic asymmetries, as well as structural restrictions that negatively affect the industrial development of less developed countries, deepening inequality and preserving poverty. The G20 countries cannot demonstrate global leadership in trade openness according to the International Chamber of Commerce (ICC) Open Markets Index, but instead demand it from the least developed countries, which in many cases does not lead to job creation and economic growth. These policies consolidate the appropriate division of labor and contribute to the exploitation of natural and human resources in developing countries. Both phenomena – trade wars and economic selfishness contribute to the "fragility" of the geopolitical space. The use of the main ideas of postcolonial analysis allowed us to critically reflect on the consequences of international trade liberalization for the security of developing countries and global security in general. The relevance of these studies intensified during the Russian-Ukrainian war, which most researchers call the first colonial war of the 21st century. It is proposed that international organizations, in particular the WTO, monitor trade agreements to prevent asymmetric unilateral benefits for developed countries, which leads to a deepening of inequality.

Keywords: postcolonial international trade, international economic relations, global inequality, global security.

Постановка проблеми. У сучасному світі міжнародна торгівля, як одна із основних форм міжнародних економічних відносин, забезпе-

чує країни різними товарами та послугами, створює робочі місця та сприяє економічному зростанню. Однак реалізація торговельних

відносин, не є симетричною для усіх учасників, оскільки історичні та сучасні фактори, такі як колоніалізм, імперіалізм, економічний нео-лібералізм, неопротекціонізм забезпечують отримання односторонньої вигоди колишнім метрополіям та розвинутим країнам.

Традиційний звіт СОТ про стан міжнародної торгівлі за 2023 рік вийшов під красномовною назвою «Фрагментація світу», в якому йдеться про уповільнення процесів глобалізації торгівлі на фоні геополітичної напруженості. Спостерігається зростання субсидій, посилення експортного контролю та запровадження інвестиційних обмежень через цифрову, боргову та платіжну фрагментацію країн світу, що може призвести до падіння обсягів від 1,2 до 12% світового ВВП [1].

Колоніальне минуле продовжує впливати на сучасні економічні структури, сприяючи нерівності між метрополіями, колишніми колоніями та країнами, що розвиваються. Ці нерівності проявляються через несправедливі торговельні угоди, фінансові та економічні асиметрії, а також структурні обмеження, які негативно впливають на промисловий розвиток менш розвинених країн, поглиблюючи нерівність та консервуючи бідність. Суть неокolonіалізму полягає в тому, що держава теоретично є незалежною та має всі зовнішні ознаки міжнародного суверенітету. Насправді її економічна система і, отже, внутрішня політика керуються ззовні.

Країни Великої двадцятки не можуть продемонструвати світове лідерство щодо відкритості торгівлі відповідно до Індексу відкритих ринків Міжнародної торгової палати (ITC), натомість вимагають цього від найменш розвинутих країн, що у багатьох випадках не призводить до створення робочих місць та зростання економіки.

Бідність, своєю чергою, призводить до соціальної деградації населення, зростання проявів насильства, тероризму, збройним конфліктам та війнам. Більшість дослідників вважають існування *нерівності* між країнами Колективного Заходу та Глобального Півдня тригером підриву *глобальної безпеки*. Російсько-українська війна загострила проблеми здійснення міжнародної торгівлі демократичних країн з авторитарними режимами, зокрема з Китаєм та росією, в контексті збереження обороноспроможності та економічної безпеки.

У світлі цих викликів все більш очевидно стає необхідність критичного аналізу наслідків

міжнародної торгівлі для зростання глобальної нерівності через призму постколоніальної теорії. Це дозволяє краще розуміти сучасні економічні взаємодії, сприяти розробці більш справедливих політик, та підтримувати країни, що розвиваються, у їх прагненні до економічної самодостатності, сталого розвитку та збереження миру.

Аналіз останніх досліджень та публікацій. Причини поглиблення нерівності та бідності сьогодні інтенсивно вивчають зарубіжні та вітчизняні дослідники, однак лише в останні роки цей процес почали розглядати через постколоніальні теорії міжнародної торгівлі.

У цьому контексті варто звернути увагу на праці алжирського революціонера Ф.Фанона (Frantz Fanon) (2017), який сучасний процес національного відродження та державності колишніх колоній називає деколонізацією та звертає увагу на необхідності вироблення стратегій міжнародних відносин загалом та економічних зокрема, між державами «третього» світу, які досі залишаються «гнаними і голодними» з державами «першого» світу. Автор наголошує, що цей процес повністю мирними буває не завжди [2]. В цьому контексті пророчими видаються слова члена Римського клубу Е.С. Райнерта: «Одним із головних уроків, які людство може винести з Другої світової війни – це те, що широко розповсюджена бідність може призвести до війни» [3, с. 32].

За даними Світового банку за листопад 2024 року дві третини людей у світі живуть у крайній бідності на 2,15 долара на день, працюють у сільськогосподарському секторі та, швидше за все, покладаються на інші форми природного капіталу для отримання доходу та продовольчої безпеки. Тому вони більш вразливі до екстремальних погодних явищ, підвищення температури та погіршення навколишнього середовища [4].

Постколоніальна теорія міжнародної торгівлі поступово входить до дослідницького арсеналу міжнародних відносин, хоча в сучасній міжнародній політології вона ще майже не використовується, як і в дослідженнях економістів-міжнародників. Важливість опанування інструментів і прийомів цієї парадигми або набору відносно близьких парадигм пов'язана як з поступовою відмовою від європоцентристського бачення глобальної та регіональної політичної історії, так і з виявленням просторово-часових особливостей теорій міжнародних відносин загалом.

Російсько-українська війна загострила актуальність повернення науковців до вивчення наслідків колоніальної ери для міжнародної торгівлі та міжнародних інвестицій.

Сьогодні перед науковцями провідних університетів США та Європи актуалізується завдання перегляду засадничих підходів до вивчення сутності російської імперії, Радянського Союзу та держав, що утворилися під час його розпаду в контексті колоніальної теорії. Тепер зарубіжні науковці та освітяни мають визначитися, зокрема, якими підручниками і джерелами користуватися, кого запрошувати для читання лекцій, які архіви брати за основу для пошуку інформації. І це стосується не лише росії, але й колоніального минулого планети загалом, наслідки якого суттєво впливають на сучасний економічний на соціальний розвиток глобального економічного простору.

У 2023 році понад 2000 зарубіжних науковців спільно з Асоціацією слов'янських, східноєвропейських та євразійських досліджень (ASEEES) провели у Філадельфії щорічну міжнародну конференцію з проблем наслідків деколонізації для сучасного світу в контексті переоцінки давно встановлених теоретичних постулатів.

На цій конференції Т.Прінс (*Prince Todd*) (2023) піддав критиці сприйняття зарубіжними дослідниками прогресивної, просвітницької ролі росії в Україні та інших державах колишнього СРСР. Він закликав науковців зосередитися на причинах вторгнення росії в Україну, чи не вперше пов'язавши їх з колоніальним минулим цієї імперії [5].

Цікавим є той факт, що про колоніальну сутність нашої держави ще у 1993 році на другому з'їзді Міжнародної асоціації українознавців заговорили письменники, зокрема О. Забужко. Однак, політологи та економісти ще кілька років тому не розглядали взаємовідносини росії з колишніми республіками в контексті постколоніальної теорії.

Відтак, можна погодитися з К. Зарембою (2015), що «Україна ще досі не усвідомила ані своєї постколоніальної природи, ані наслідків цього явища» [6], одним із найжахливішим з яких стала анексія Криму та деяких районів Донецької та Луганської областей і широкомасштабне вторгнення росії на територію нашої держави 24 лютого 2022 року.

Подальші дослідження, зокрема М. Рябчука (2021) [7] та Г. Атанесяна (2022) [8] уже окреслюють характер відносин росії з Україною як за часів російської імперії так і СРСР,

як колоніальних, зокрема звертають увагу на намагання метрополії досягти повної русифікації соціального та економічного простору.

С. Толстов (2020) звернув увагу на той факт, що новітній олігархічний лібералізм демократів у США знаходиться у глибокій кризі, що зумовило феномен Д. Трампа та прихід до влади крайніх правих політиків у Європі. Зокрема, Д. Трамп намагається усунути економічні перешкоди для США, створені глобалізацією, ініціюючи перегляд міжнародних торговельних угод з Китаєм та країнами ЄС. Перед Європою він ставить питання щодо відшкодування витрат за надання безпекових гарантій [9].

Виділення не вирішених раніше частин загальної проблеми. Міжнародні торговельні політики, як правило, створюють економічні умови, що сприяють розвитку багатих країн за рахунок країн, що розвиваються. Ці політики закріплюють відповідний розподіл праці та сприяють експлуатації природних і людських ресурсів у країнах, що розвиваються. Обидва явища – торговельні війни та економічний егоїзм сприяють «крихкості» геополітичного простору. Вони створюють атмосферу недовіри між державами, підривають багатосторонні ініціативи та ускладнюють вирішення глобальних проблем, таких як зміна клімату або глобальна безпека. Країни, зосереджені на власних інтересах, забувають про спільні виклики, що призводить до загострення ситуації в різних регіонах світу. Окрім цього, вплив глобалізації призводить до культурної та економічної гомогенізації, витісняючи місцеві підприємства та підриваючи їх конкурентоспроможність.

Тому так важливо в процесі дослідження розглянути асиметричності міжнародної торгівлі між розвинутими країнами Заходу та країнами, що розвиваються, через призму постколоніальної теорії, що, своєю чергою дозволить будувати нові стратегії та практики міжнародних економічних відносин, орієнтуючись на боротьбу з бідністю через призму досягнення кліматичної нейтральності світової економіки. Досягти цього можливо тільки через контроль великого бізнесу розвинутих країн світу, який завдання економічної ефективності ставить вище цілей сталого розвитку.

Формулювання цілей статті. Основною ціллю статті є теоретичне обґрунтування постколоніального характеру сучасної міжнародної торгівлі між розвинутими та бідними країнами та вироблення на цій основі пропозицій щодо врахування цього аспекту міжна-

родними організаціями при здійсненні торговельної діяльності. Дослідження базується на критичному аналізі літератури, синтезі теоретичних підходів та історичному аналізі міжнародних економічних відносин між розвинутими країнами та колишніми колоніями. Методи компаративного аналізу дозволяють визначити стан бідності та нерівності економічного розвитку колишніх колоній.

Виклад основного матеріалу дослідження. Постколоніальна теорія поступово входить до дослідницького арсеналу міжнародних відносин, хоча в сучасній міжнародній політології, тим більше міжнародній економіці, її майже не згадують. Натомість важливість опанування інструментів і прийомів цієї парадигми або набору відносно близьких парадигм, пов'язано як з поступовою відмовою від європоцентристського бачення глобальної та регіональної політичної історії, так і з виявленням просторово-часових особливостей застосування теорій міжнародних відносин загалом, та міжнародної торгівлі зокрема.

У зв'язку з цим необхідно визначити внутрішній потенціал постколоніальної теорії та її онтологічні, епістемологічні та методологічні основи цієї теорії, які дозволять більш конкретно застосувати її концепції, інтерпретації та причинно-наслідкові зв'язки до реалій міжнародної торгівлі.

У цьому контексті варто звернути увагу на ґрунтовну роботу К. Грея (2011), який зробив вступ у нову міждисциплінарну дисципліну стратегічну історію, в якій показав вплив міжнародних відносин на періоди війни та миру, в тому числі колоніальні війни [10].

Так, ще десять років перед тим Н.Пау (2000) спробував виокремити основні типи постколоніальної теорії міжнародних відносин, розкрити їх основні методологічні принципи та оцінити своєрідність об'єкта та мети дослідження. Цей автор реконструює ключові онтологічні та епістемологічні основи та особливості інтерпретації причинно-наслідкових зв'язків у постколоніальному способі мислення, зокрема виділяє два основних типи постколоніальної теорії – постколоніалізм відмінностей і постколоніалізм взаємозалежності. І одним із перших звернув увагу на звільнення наукового дискурсу від концепцій євроцентричної науки, через визнання неокolonіального впливу колишніх метрополій на їхні колонії шляхом захоплення земель під монокультури, зелену економіку, виробництва технічних культур, агропалива тощо [11].

3. Едвардс стверджує, що будь-яке розуміння сучасних міжнародних відносин вимагає нового трактування влади, які пов'язують Північ і Південь, як у колоніальному минулому, так і в постколоніальному сьогоденні. Таким чином, постколоніальна теорія заохочує переорієнтацію міжнародних відносин від традиційної сфери держав, збройних сил і дипломатії, до людей, ідентичностей і опору [12].

А. Адангоунме (2011) підкреслює важливість врахування колоніального контексту у сучасних економічних теоріях. Використання постколоніального аналізу дозволяє глибше зрозуміти процеси виникнення глобальної нерівності, що стала тригером руйнації системи міжнародної безпеки. Особливо звертає увагу на соціальну відповідальність колишніх метрополій за розвиток країн, що отримали незалежність де-юре, а де-факто залишилися у полі інтересів колишніх колонізаторів. Тому не є новою місією вкладання коштів у об'єкти соціальної сфери [13].

Поворотна точка, після якої нерівність починає негативно впливати на економічне зростання, коливається між 34% і 49% на основі оцінок GMM або 40,15% і 44,5% для аналізу GLS залежно від інституційного показника, який використовується. Таким чином, інституції можуть бути ефективними в економічному розвитку лише за умови підтримки рівнів нерівності доходів не нижче 0,34 і не вище 0,49, щоб гарантувати, що нерівність не заперечує зростання. Автор стверджує, що епоха зменшення глобальної нерівності доходів, швидше за все, закінчилася [13].

Е. Сірінсіоне (2022) [14] звертає увагу на нові прояви колоніалізму у стратегії компанії Huawei на Африканському континенті. А Дж. Ліндстей (2023) детально показує, як Казахстан, прагнучи вийти з під колоніального впливу росії, попадає під ще більшу залежність від Китаю [15]. Варто зазначити, що Китай проводить політику «один пояс - один шлях» у Центральній Азії, маючи за мету замінити росію для колишніх республік СРСР.

Розуміння постколоніальних аспектів у формуванні сучасних економічних відносин між країнами є надзвичайно важливим. Постколоніальна теорія дає можливість критично оцінити не тільки історичні, але й сучасні проблеми міжнародної торгівлі, такі як несправедливі торговельні угоди, експлуатація природних та людських ресурсів, та економічна залежність країн, що розвиваються від розвинених країн. Дослідження показує,

що економічна домінація країн G7 продовжує впливати на глобальну економічну політику.

На рис. 1 відображено відсоток впливу різних груп країн на світову економіку. На діаграмі представлено відсотковий розподіл впливу різних груп країн на світову економіку. Зокрема, на діаграмі видно, що країни G7, до яких входять найбільш розвинені економіки світу, мають найбільший вплив на міжнародну торгівлю та глобальні економічні процеси. Країни BRICS (Бразилія, Росія, Індія, Китай, ПАР) та країни, що розвиваються, також вносять значний вклад, але менш суттєвий порівняно з розвиненими державами. Інші країни мають найменший вплив, що вказує на їхню маргіналізовану роль у світовій економіці.

Як свідчить дані з рисунку 1 більшість світового економічного впливу мають розвинені країни, підтримуючи їх домінування в міжнародній торгівлі. Країни G7 продовжують керувати світовими економічними процесами, маючи непропорційний вплив на формування політик та встановлення правил глобальної торгівлі. Наближаються до них країни BRICS, які уже мають 40% світової економіки, однак працюють за правилами СОТ. Бідні країни не можуть впливати на встановлення правил та процедур міжнародної торгівлі, і яка було зазначено вище, проводиться відносно них на засадах постколоніалізму.

За останніми звітами Євростату серед 20 найбідніших країн світу (табл. 1) лише Непал ніколи не був колонією. 19 інших мають колоніальне минуле, причому найбід-

нішими є колишні африканські колонії європейських метрополій Бельгії, Франції, Великої Британії.

У табл. 1 не включено Південно-Африканську Республіку з найвищим у світі коефіцієнтом Джині (63%), Намібію, Замбію та інші колишні колонії, рівень бідності яких також високий.

Тим часом, ці країни і ті, що розвиваються, залишаються вразливими до рішень, прийнятих у розвинених країнах. Ці нерівності в економічному впливі підкреслюють необхідність структурних реформ у глобальній економічній системі, щоб сприяти більш рівноправному розподілу ресурсів і можливостей.

На рис. 2 Наведені діаграми показників нерівностей та рівня бідності колишніх колоній станом на 2023–2024 роки.

Вплив колоніального минулого може бути простежений через сучасні економічні структури. Наприклад, багато країн, що розвиваються, стикаються з викликами у вигляді «боргових пасток», коли вони виявляються змушеними взяти кредити під великі відсотки, які важко погашати, забезпечуючи таким чином економічну залежність від розвинених країн та міжнародних фінансових інститутів. Саме так чинить Китай при здійсненні міжнародної торгівлі та інвестиційної діяльності з країнами Центральної Азії та Африки.

Також важливим є вивчення культурних та соціальних аспектів, які є частиною економічних відносин. Культурна експлуатація та зміни, викликані глобалізацією, призводять до знищення місцевих традицій та ідентич-

Рис. 1. Частки внеску країн у світову економіку

Джерело: розроблено автором на основі даних Євростату [16]

Таблиця 1

Двадцять найбідніших країн світу з критичними значеннями нерівності економічного розвитку [16]

№	Країна	Колишня колонія	ВВП на душу населення (USD)	Коефіцієнт Джині (%)	Рік даних
1	Бурунді	Бельгія	272	38.6	2023
2	Малаві	Велика Британія	397	44.7	2023
3	Нігер	Франція	567	34.3	2023
4	Центральноафриканська Республіка	Франція	492	43.6	2023
5	Мозамбик	Португалія	493	54.0	2023
6	Мадагаскар	Франція	523	42.6	2023
7	Демократична Республіка Конго	Бельгія	561	42.1	2023
8	Ліберія	Американське колонізаційне товариство	621	35.3	2023
9	Гвінея	Франція	1,271	33.7	2023
10	Еритрея	Італія	1,321	Н/Д	2023
11	Сьєрра-Леоне	Велика Британія	1,608	35.7	2023
12	Того	Німеччина, Франція	1,715	43.1	2023
13	Гамбія	Велика Британія	1,773	35.9	2023
14	Гаїті	Франція	1,800	41.1	2023
15	Бенін	Франція	1,219	47.8	2023
16	Замбія	Велика Британія	1,305	57.1	2023
17	Танзанія	Велика Британія	1,076	40.5	2023
18	М'янма	Велика Британія	1,408	30.7	2023
19	Камбоджа	Франція	1,643	37.9	2023
20	Непал	Ніколи не була колонією	1,071	32.8	2023

ностей, що може мати далекосяжні наслідки для соціальної структури та самосвідомості націй.

Варто підкреслити важливість врахування постколоніальної перспективи у формуванні глобальних економічних політик, спрямованих на зменшення глобальної нерівності та сприяння сталому розвитку. Зокрема вплив міжнародних торговельних угод, які формуються під значним впливом колишніх колонізаторів, на економічні можливості країн, що розвиваються. Ці угоди часто структуровані таким чином, що вони обмежують промисловий розвиток і збільшують економічну залежність від аграрних експортів, що в свою чергу сприяє «ресурсному проклятті». Крім того, ринки країн, що розвиваються, заповнені продуктами з розвинутих країн, що підриває

місцеве виробництво та сприяє односторонньому відтоку капіталу.

Структура світової торгівлі і глобальні фінансові системи підтримують інтереси розвинених країн через механізми, які включають непропорційно високі митні тарифи на оброблені товари з країн, що розвиваються, тоді як сировинні товари імпортуються з низькими або нульовими митами. Це створює бар'єри для промислового розвитку у країнах, що розвиваються, та сприяє збереженню залежності від розвинених економік.

Критичний аналіз виявляє що міжнародні фінансові інституції, такі як Міжнародний валютний фонд та Світовий банк вимагають від країн, що розвиваються, впроваджувати економічні реформи як умову для отримання кредитів. Ці реформи, як правило, включають

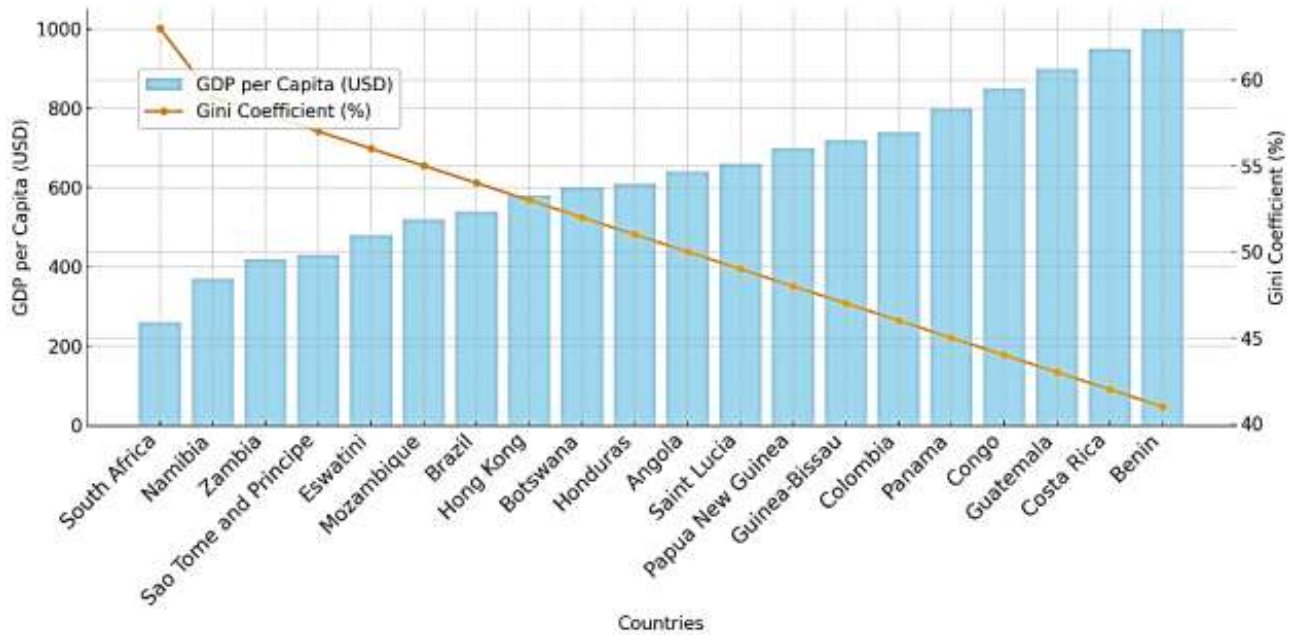

Рис. 2. Стан нерівності та бідності найбідніших колишніх колоній

Джерело: розроблено автором на основі даних Євростату [16]

лібералізацію ринків і приватизацію державних підприємств, що призводить до соціальної нестабільності та поглиблення внутрішніх економічних нерівностей.

На бідність та нерівність економічного розвитку колишніх республік СРСР, що, як уже зазначалося вище, насправді були колоніями

росії впродовж кількох століть, ще у 2000 році звертав увагу Н.Сірук (2000) [17]. Станом 2023–2024 роки ці країни залишаються бідними з високим рівнем корупції та характеризуються нерівномірністю економічного розвитку, трудовою міграцією населення у колишню колонію (рис. 3.)

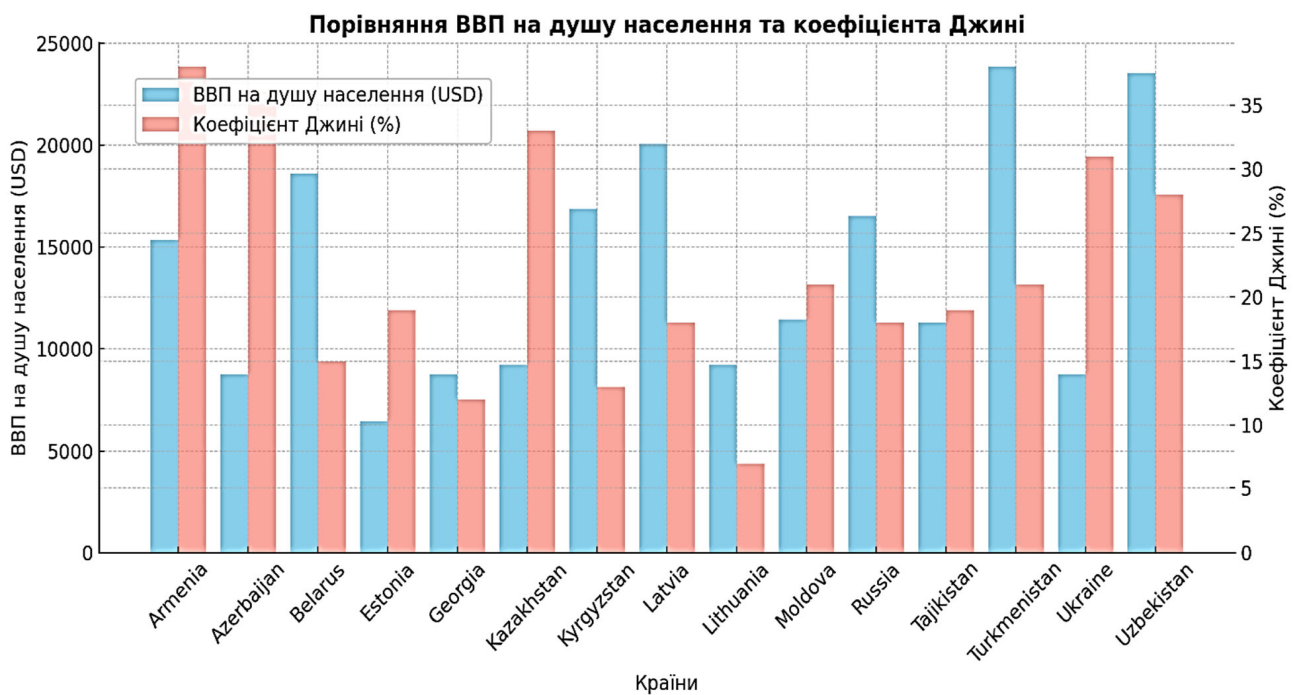

Рис. 3. Нерівність економічного розвитку та бідність колишніх колоній росії

Джерело: розроблено автором на основі даних Євростату [16]

Враховуючи такий стан речей В. Тимошенко (2024) [18] справедливо вважає бідність та нерівність у цих країнах загрозою національній безпеці. Колишня метрополія також не полишає надій на повернення цих держав, зокрема з використанням військової сили, як це відбувається уже з 2014 року в Україні, яка з 24 лютого 2022 року чинить опір кривавій агресії росії.

Таким чином, результати дослідження підкреслюють необхідність переосмислення глобальних економічних структур та політик з метою створення більш справедливої та сталої економічної системи. Включення постколоніальних перспектив у формулювання міжнародних економічних стратегій може сприяти вирішенню глобальних проблем нерівності та забезпеченню стійкого розвитку для всіх країн світу.

Включення постколоніальних інсайтів у міжнародні економічні стратегії та політики може сприяти більшій справедливості та рівності. Висвітлюються пропозиції щодо переосмислення міжнародних торговельних угод, з метою врахування інтересів країн, що розвиваються.

Висновки. В процесі дослідження виявлено глибокі і тривалі впливи колоніального минулого на сучасні міжнародні економічні відносини, особливо у контексті міжнародної торгівлі. Колишні колонізатори зберігають вплив на економіки колишніх колоній через двосторонні торговельні угоди, які нерідко схиляються на користь більш розвинених держав. Ці факти свідчать то те, що колоніальне минуле продовжує формувати глобальну економічну динаміку, вносячи значні виклики для країн, що розвиваються, та сприяючи підтримці структурної нерівності на міжнародному рівні.

Великі транснаціональні корпорації (ТНК), базовані у високорозвинених країнах, експлуатують природні та людські ресурси країн, що розвиваються, з мінімальною вигодою для місцевих економік. Це призводить не лише до втрати потенційних доходів для країн, що розвиваються, але й спричиняє екологічні та соціальні проблеми. Через кредити, надані між-

народними фінансовими інститутами, багато колишніх колоній залишаються у фінансовій залежності. Високі відсотки за кредитами та структурні реформи, які вимагаються кредиторами, обмежують економічний суверенітет цих держав.

Глобалізація, хоч і є потенційно позитивним явищем для інтеграції світових ринків, може призводити до ерозії місцевих культур та традицій. ТНК витісняють місцеві підприємства, змінюючи споживацькі звички на користь глобальних брендів, що сприяє культурному і економічному занепаду.

У світлі цих висновків дослідження підкреслює важливість критичного аналізу міжнародної торгівлі через постколоніальний об'єктив та звертає увагу на необхідність глобальних реформ, які могли б змінити існуючі нерівності та сприяти справедливому економічному розвитку. Важливо зазначити, що історичні впливи колоніалізму продовжують відображатися у сучасних міжнародних торговельних структурах, МВФ та Світовому банку, що подекуди обмежують економічний розвиток країн, що розвиваються, на користь розвинених держав.

Структурні реформи та фінансові обмеження, нав'язані міжнародними фінансовими інститутами, підсилюють економічну залежність менш розвинених країн, роблячи їх менш здатними до автономного розвитку.

Вплив глобалізації на культурні аспекти місцевих економік також призводить до зниження їхньої самобутності та конкурентоспроможності. Місцеві підприємства відчують труднощі через конкуренцію з транснаціональними корпораціями, що негативно впливає на їх економічний розвиток та сприяє подальшій економічній маргіналізації.

Ці висновки підкреслюють нагальну потребу у глобальних реформах та критичному переосмисленні існуючих економічних структур. Інтеграція постколоніальних перспектив у формулювання міжнародних економічних стратегій може сприяти більш справедливим та рівноправним політикам, що враховують історичні нерівності та можуть сприяти глобальній безпеці.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ:

1. 2023 Trade report. A fragmenting world. URL: <https://iccmex.mx/comision/posturas-herramientas/2023-icc-trade-report-a-fragmenting-world.pdf>
2. Фанон Ф. Гнані і голодні. пер. з фр. К.: Вперед, LAT & K. 2016. 227 с. URL: https://hromadalib.wordpress.com/wp-content/uploads/2019/02/fanon_1961_damnes-1.pdf

3. Райнерт Е. С. Як багаті країни стали багатими...І чому бідні країни залишаються бідними. Переклад з англ. Я. Сінайко за наук. ред. В. Галасюка. К.: Саміт-Книга. 2019. 416 с.
4. Global poverty and climate goals will remain out of reach with business-as-usual policies. 24.06.2024. URL: <https://blogs.worldbank.org/en/opendata/global-poverty-and-climate-goals-will-remain-out-of-reach-with-b>
5. Принс Т. (Prince Todd) До західних славистів починає «доходити». Є шанс, що історію росії почнуть вивчати через призму колоніалізму. URL: https://texty.org.ua/articles/108628/rosiyi-prydylyaly-zabahato-uvahy-yak-vijna-zminyuye-pidhody-naukovciv-do-shidnoyevropejskyh-ta-yevrazijskyh-studij/?src=read_next_banner&from=109421
6. Заремба К. Чому Україна слабка держава? Чому нам так важко? Ми долаємо наслідки колоніалізму. URL: https://texty.org.ua/articles/58802/Chomu_Ukrajina_slabka_derzhava_chomu_nam_tak-58802/?src=read_next_banner&from=109421
7. Рябчук М. Біла шкіра, чорна мова. URL: <https://universum.lviv.ua/data/magarticles/files/2860.pdf>
8. Атанесян Г. Як Росія колонізувала інші народи та чому вона це заперечує зараз. URL: <https://www.bbc.com/ukrainian/features-62409319>
9. Толстов С. Розділ III. Актуальні проблеми дослідження історичної пам'яті. С *Концепція державного становлення та розвитку США в контексті політико-ідеологічних суперечностей*. 172-194. URL: <https://elibrary.ivinas.gov.ua/4893/1/Kontsepsiia%20derzhavnoho%20stanovlennia%20ta.pdf>
10. Gray C. War, Peace and International Relations. An introduction to strategic history. 2011. 2nd Edition. London. Routledge. 392 p. DOI: <https://doi.org/10.4324/9780203180952>
11. Rao, N. "Neocolonialism" or "Globalization"? Postcolonial Theory and the Demands of Political Economy. *Interdisciplinary Literary Studies*, 1(2), 165–184. <http://www.jstor.org/stable/41209050> ring 2000), pp. 165–184. URL: <http://www.jstor.org/stable/41209050>.
12. Edwards Z. Postcolonial sociology as a remedy for global diffusion theory. DOI: <https://doi.org/10.1177/0038026120916132>
13. Adanhounme, A. B. Corporate social responsibility in postcolonial Africa: Another Civilizing Mission? *Journal of Change Management*, 11(1), 91–111 URL: <https://www.tandfonline.com/doi/abs/10.1080/14697017.2011.548945>
14. Cirrincione E. Huawei internationalization strategy in Africa: a case of Chinese "colonialism"? URL: <https://www.china-files.com/wp-content/uploads/2022/09/MA-THESIS-ELISA-CIRRINCIONE.pdf>
15. Lindstén J. From Colonial Past to Colonial Future? A Case Study of the Belt and Road Initiative in Kazakhstan. URL: <https://mau.diva-portal.org/smash/get/diva2:1818949/FULLTEXT02.pdf>
16. Eurostat. Investment Data. URL: <https://ec.europa.eu/eurostat>
17. Сірук Н. У колишніх радянських країнах бідність зростає. Світовий банк як ліки прописує «громадянське» суспільство. День. 21 вересня 2000 року. URL: <https://m.day.kyiv.ua/article/den-planety/u-kolyshnikh-radyanskykh-krayinakh-bidnist-zrostaye>
18. Тимошенко В. І. Несправедливість і бідність як загроза національній безпеці України. *Науковий вісник Ужгородського Національного Університету. Серія ПРАВО*. Випуск 82: частина 1. 2024. С 135–140. URL: <https://visnyk-juris-uzhnu.com/wp-content/uploads/2024/05/21.pdf>

REFERENCES:

1. 2023 Trade Report: A Fragmenting World. URL: <https://iccmex.mx/comision/posturas-herramientas/2023-icc-trade-report-a-fragmenting-world.pdf>
2. Fanon, F. *The Wretched of the Earth*. Kyiv: Vpered, LAT & K, 2016. 227 p. URL: https://hromadalib.wordpress.com/wp-content/uploads/2019/02/fanon_1961_damnes-1.pdf
3. Reinert, E. S. *How Rich Countries Got Rich ... and Why Poor Countries Stay Poor*. Kyiv: Summit-Knyha, 2019. 416 p.
4. *Global Poverty and Climate Goals Will Remain Out of Reach with Business-as-Usual Policies*. World Bank, 2024. URL: <https://blogs.worldbank.org/en/opendata/global-poverty-and-climate-goals-will-remain-out-of-reach-with-b>
5. Prince, T. *Western Slavists Start to "Get It": How the War Changes Approaches to Eastern European and Eurasian Studies*. URL: <https://texty.org.ua/articles/108628/rosiyi-prydylyaly-zabahato-uvahy-yak-vijna-zminyuye-pidhody-naukovciv-do-shidnoyevropejskyh-ta-yevrazijskyh-studij/>
6. Zaremba, K. *Why Ukraine Is a Weak State? Overcoming Colonial Legacy*. URL: https://texty.org.ua/articles/58802/Chomu_Ukrajina_slabka_derzhava_chomu_nam_tak-58802/
7. Ryabchuk, M. *White Skin, Black Tongue*. URL: <https://universum.lviv.ua/data/magarticles/files/2860.pdf>
8. Atanesyan, G. *How Russia Colonized Other Peoples and Why It Denies This Now*. BBC Ukrainian. URL: <https://www.bbc.com/ukrainian/features-62409319>

9. Tolstov, S. Chapter III. Current Problems in the Study of Historical Memory. URL: <https://elibrary.ivinas.gov.ua/4893/1/Kontsepsiia%20derzhavnoho%20stanovlennia%20ta.pdf>
10. Gray, C. *War, Peace and International Relations: An Introduction to Strategic History*. 2nd Edition. London: Routledge, 2011. 392 p. DOI: <https://doi.org/10.4324/9780203180952>
11. Rao, N. "Neocolonialism or Globalization? Postcolonial Theory and the Demands of Political Economy." *Interdisciplinary Literary Studies*, 1(2), 165–184. URL: <http://www.jstor.org/stable/41209050>
12. Edwards, Z. Postcolonial Sociology as a Remedy for Global Diffusion Theory. DOI: <https://doi.org/10.1177/0038026120916132>
13. Adanhounme, A. B. "Corporate Social Responsibility in Postcolonial Africa: Another Civilizing Mission?" *Journal of Change Management*, 11(1), 91–111. URL: <https://www.tandfonline.com/doi/abs/10.1080/14697017.2011.548945>
14. Cirrincione, E. Huawei Internationalization Strategy in Africa: A Case of Chinese "Colonialism"? URL: <https://www.china-files.com/wp-content/uploads/2022/09/MA-THESIS-ELISA-CIRRINCIONE.pdf>
15. Lindstén, J. From Colonial Past to Colonial Future? A Case Study of the Belt and Road Initiative in Kazakhstan. URL: <https://mau.diva-portal.org/smash/get/diva2:1818949/FULLTEXT02.pdf>
16. Eurostat. Investment Data. URL: <https://ec.europa.eu/eurostat>
17. Siruk, N. In Former Soviet Countries, Poverty is Rising: The World Bank Prescribes "Civil Society" as Medicine. Den, 2000. URL: <https://m.day.kyiv.ua/article/den-planety/u-kolyshnikh-radyanskykh-krayinakh-bidnist-zrostaye>
18. Tymoshenko, V. I. Injustice and Poverty as a Threat to Ukraine's National Security. *Scientific Bulletin of Uzhhorod National University. Series Law*, Issue 82, Part 1, 2024, pp. 135–140. URL: <https://visnyk-juris-uzhnu.com/wp-content/uploads/2024/05/21.pdf>